



Folkuniversitetet

Kursverksamheten vid Stockholms universitet



Miljöberättelse 2022



Miljöarbetet inom Folkuniversitetet Region Öst

Folkuniversitetet Region Öst har ett miljöledningssystem som spänner över hela verksamheten och berör alla miljöpåverkande aktiviteter. Vi arbetar kontinuerligt med att minska den negativa miljöpåverkan och öka den positiva. För att styra och stötta miljöarbetet finns en övergripande miljöpolicy samt gemensamma rutiner, checklistor och mallar dokumenterade i verksamhetsmanualen, vilken nås via vårt intranät.

Miljömål sätts och följs upp inom ramen för den ordinarie verksamhetsplaneringen, utifrån en bedömning om de mest betydande miljöaspekterna. Den stiftelseövergripande målsättningen om minskad miljöpåverkan (minst -3% för energiförbrukning, flyg- respektive bilresor i förhållande till omsättningen) har uppnåtts för 2022. Utöver vad som framgår av organisationens verksamhetsplaner arbetar vi kontinuerligt även med andra miljöförbättrande åtgärder.

Miljöutredningar genomförs regelbundet, senast runt årsskiftet 2017/2018, liksom översyn av den lagkravsförteckning vi har på miljöområdet samt förteckningen över de kemikalier vi använder. En ny miljöutredning planeras till 2024.

Miljöansvarig är utsedd och sitter i ledningsgruppen. En kombinerad kvalitets- och miljösamordnare, som arbetar regionalt, deltar

alltid vid ledningens genomgång. Våra medarbetare är engagerade och bidrar till en dynamik och ett lokalt engagemang i vårt miljöarbete. Varje år kallas nya medarbetare med en tjänstgöringsgrad om minst 50% till en utbildning i grundläggande miljökunskap. 2022 kallades 57 medarbetare in till utbildningen och 49 genomgick den eller fick sina kunskaper validerade.

Folkuniversitetet är ett studieförbund med direkt anknytning till Stockholms universitet och vi vänder oss till en bred allmänhet. Kurserna och det pedagogiska tänkandet präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och av vår framväxt ur den akademiska världen. Det är en viktig uppgift för Folkuniversitetet att sprida kunskap om global hållbar utveckling, baserad på vetenskaplig grund och att göra denna lättbegriplig. Vi ger sedan lång tid tillbaka bland annat föreläsningsserier med forskningsinformation. Genom vår identitet och vår obundenhet når vi en bred allmänhet och vårt utbud är tillgängligt för alla. Internationella kunskaper och erfarenheter utvecklar och berikar vår verksamhet i Sverige. Idéer och inspiration får vi bland annat genom samarbetet med våra skolor i Europa och genom vårt engagemang i internationella nätverk.

Folkuniversitetet Region Öst är medlem i Stockholms klimatpakt.

Miljödiplomering enligt Svensk Miljöbas

Folkuniversitetets miljöarbete uppfyller kraven i den nationella standarden Svensk Miljöbas, vars miljöledningsstandard bygger på grundläggande delar i ISO 14001 och EMAS. Svensk Miljöbas lägger stor vikt vid vad verksamheten presterar i form av faktiska miljöförbättrande åtgärder, miljöutbildning för medarbetarna och att arbetet bedrivs med inriktning på ständiga förbättringar. Vårt miljöarbete revideras årligen och vi har varit miljödiplomerade sedan 2009.

Betydande miljöaspekter

Vår miljöpåverkan kartläggs sedan 2009 vid våra kontinuerliga miljöutredningar. Den senaste genomfördes i slutet av 2017. Utifrån den har vi bedömt att våra mest betydande miljöaspekter är:

• *Folkbildning och utbildning*

Som studieförbund har vi har möjligheten att förmedla kunskap inom hållbar utveckling till våra kunder, kursdeltagare och elever. Genom aktivt arbete inom detta område förstärks även medvetenheten hos personalen kring miljö- och hållbarhetsfrågor.

• *Inköp av leverantörer och produkter*

Genom att överväga miljöaspekter vid större inköp och/eller val av nya leverantörer kan vi minska vår negativa miljöpåverkan. Folkuniversitetet Region Öst rekommenderar val av leverantörer som innehar miljödiplom eller -certifiering.

• *Energianvändning*

Det är ur miljömässig och ekonomisk synvinkel värt att ha stort fokus på energianvändningen. Genom att minska elförbrukningen i fastigheter som vi själva äger, efterfråga data kring energianvändningen i lokaler som vi hyr och göra

medvetna val av den el vi köper in kan vi minska vår negativa miljöpåverkan.

• *Tjänsteresor och persontransporter*
Folkuniversitetets personal reser totalt sett relativt lite i tjänsten. Resor har ändå en stor miljöpåverkan, särskilt då de sker med bil eller flyg. Med en miljöanpassad resepolicy, god kontroll över de bil- och flygresor som ändå sker och möjligheter att genomföra digitala möten i ännu större utsträckning har vi möjlighet att minska vår negativa miljöpåverkan.

• *Hantering av farligt avfall*

Detta är ett område som är hårt reglerat och kräver god kontroll och ordning, exempelvis genom uppdaterade kemikalieförteckningar och säkra rutiner för hantering av farligt avfall. Genom medvetna val vid inköp av material till verksamheterna kan vi också minska mängden farligt avfall totalt sett.

• *Elektrisk och elektronisk utrustning*

Omfattningen av elektronisk utrustning är hög. Området styrs bäst med bra inköpsrutiner med krav på energi- och miljöprestanda. Folkuniversitetets Serviceaktiebolag hanterar alla IT-relaterade inköp och leasingavtal, liksom den dagliga IT-driften inom organisationen, och har bland annat en hållbarhetspolicy och en policy för grön IT som stöd i detta arbete.

Måluppfyllelse och genomförda miljöförbättringar

Mot bakgrund av Coronapandemin beslutade ledningen att 2019 skulle utgöra basår för jämförelser av de stiftelseövergripande miljömålen. I förhållande till omsättningen var energiförbrukningen 2022 18,6 procent lägre än vad den var 2019. På motsvarande sätt var antalet körda mil 55,3 procent lägre,

och antalet flygresor med 42,5 procent lägre, 2022 jämfört med 2019. De stiftelseövergripande miljömålen för 2022 har därmed uppnåtts.

Några andra av de miljöframgångar vi sett under det gångna året:

- Vi har under 2022 genomfört 100 publika arrangemang, främst föreläsningar, på hållbarhetsområdet. Detta är en kraftig ökning jämfört med tidigare år, se tabell.
- I Stockholm arrangerades för tredje gången "Hållbar gördag", en dag med aktiviteter som ger både kunskaper och färdigheter i hur man kan leva ett mer hållbart liv. I år besöktes arrangementet av 650 personer.
- Trycksaksproduktionen har kraftigt reducerats under året till förmån för marknadsföring i digitala kanaler. I Stockholm har kurskatalogen gått från att bestå av 40 sidor till sex sidor och i Linköping, Norrköping och Södertälje har katalogen gått från tolv sidor till sex sidor. Ett utskick av fysiska vykort till presumtiva gymnasieelever har dragits in, vilket innebär att ca 26 000 färre vykort producerats och distribuerats jämfört med föregående år. Precis som tidigare väljs närliggande tryckerier i möjligaste mån för att minska transportavstånden.
- Kungstengymnasiet har fortsatt att åka tåg till praktikorterna Düsseldorf och Aix-en-Provence i stället för att flyga.
- Som en del av sin kompetensutveckling har gymnasiet mentorer under 2022 arbetat med "Inner Development Goals", dvs kompetenser som individer behöver idag för att de globala hållbarhetsmålen ska kunna nås i framtiden.



Gymnasierector har också gått "Leda lärande för hållbar utveckling", en påbyggnadskurs på rektorsprogrammet. Skolan erbjuder numer två vegetariska/hållbara måltider per vecka.

- Balettakademien har under 2022 skapat möjlighet för sopsortering och pantinsamling i personalrum och studerandemiljöer.
- I Jönköping har vi under 2022 bland annat genomfört lokala kontorsinsatser kring miljö och hållbarhet och startat en takodling för deltagare inom uppdragsverksamheten.
- Östergötland har vi aktivt arbetat med att samnyttja möbler på våra olika kontor i stället för att köpa nytt.
- Från och med 2022 har vi infört att våra interna revisioner även inkluderar miljöaspekter.

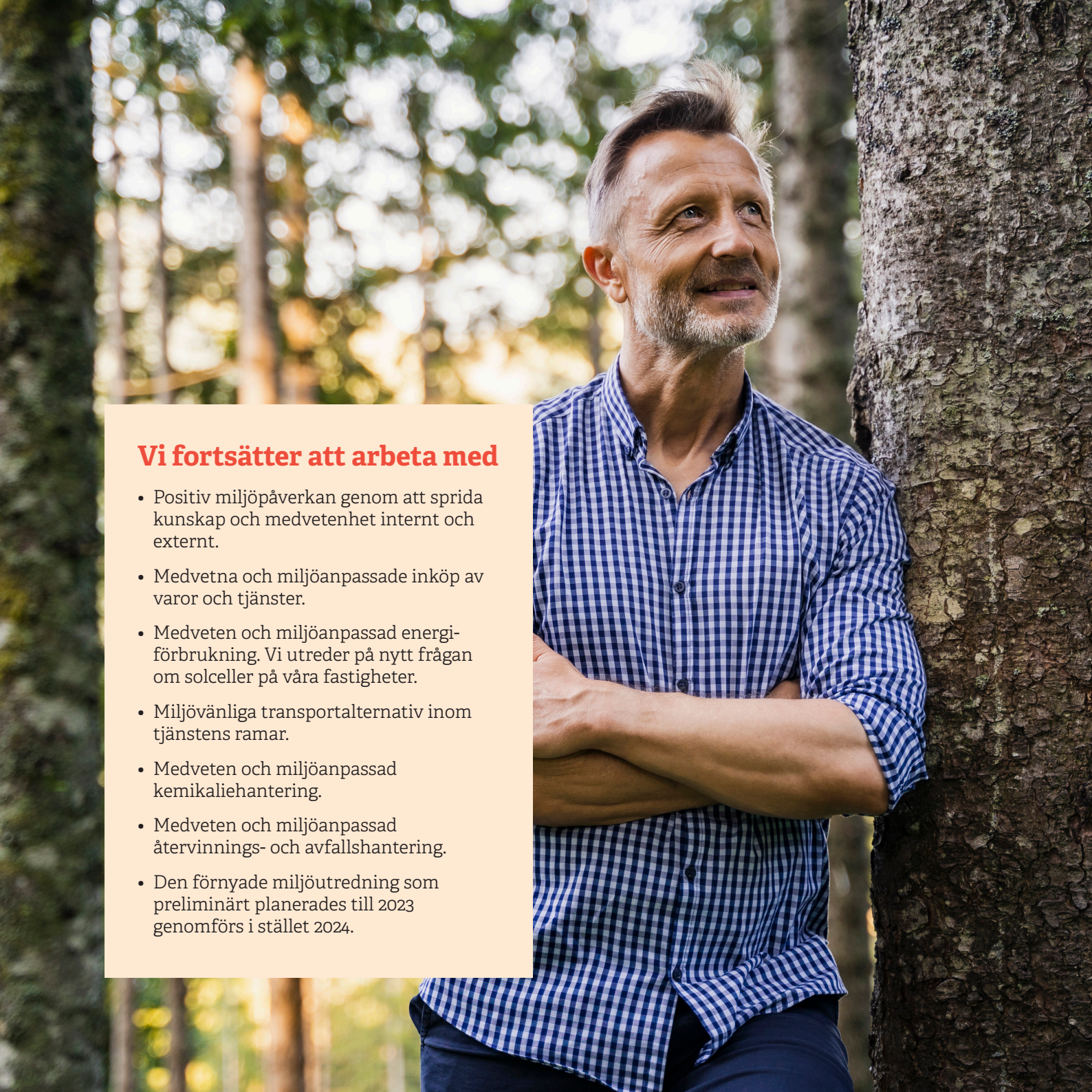
Utvecklingen över tid för några relevanta indikatorer redovisas på nästa sida.

		2022	2021	2020	2019	2018
Omsättning		331 000	311 000	274 420	291 063	289 590
Antal anställda (helårsarbetsplatser)		350	318	290	305	300
Lokalyta (kvm)		23 042	21 225	20 186	22 823	21 088
Miljöaspekt	Indikatorer/nyckeltal					
Bildning och utbildning (externt)	Externa miljörelaterade arrangemang	100	68	74	69	24
Bildning och utbildning (intern kompetens)	Andel nyanställda som genomgått miljöutbildning ¹	86%	69%	n/a	67%	21%
Inköp (miljöanpassade varor och tjänster)	Andel leverantörer som bedöms bedriva ett aktivt miljöarbete ²	40%	30%	30%	40%	40%
Elförbrukning	MWh per år	1 178	1 268	1 156	1 320	1 367
Tjänsteresor och persontransporter (bil)	Mil/år	5 233	4 362	3 907	10 043	8 425
Tjänsteresor och persontransporter (flyg)	Flyg/år ³	280	60	95	418	500 085

¹ Av de nyanställda som bjudits in till utbildning i grundläggande miljökunskap. Från och med 2021 genomförs utbildningen digitalt. 2020 års utbildning fick skjutas upp och genomfördes i stället (digitalt) under 2021.

² Av de 20 största leverantörerna, sett till inköpsvärde.

³ Fram till 2018 redovisades endast kostnaden för flyg, men fr.o.m. 2019 mäter vi antalet flygresor fördelat på personal och deltagare samt i kategorierna inrikes, Europa och interkontinentalt.



Vi fortsätter att arbeta med

- Positiv miljöpåverkan genom att sprida kunskap och medvetenhet internt och externt.
- Medvetna och miljöanpassade inköp av varor och tjänster.
- Medveten och miljöanpassad energiförbrukning. Vi utreder på nytt frågan om solceller på våra fastigheter.
- Miljövänliga transportalternativ inom tjänstens ramar.
- Medveten och miljöanpassad kemikaliehantering.
- Medveten och miljöanpassad återvinnings- och avfallshantering.
- Den förnyade miljöutredning som preliminärt planerades till 2023 genomförs i stället 2024.

Miljöberättelse 2022/Verksamhetsmanualen/Systematiskt miljöarbete
Framtagen av Eric Hale, kvalitets- och miljösamordnare, godkänd av Olof Olsson, rektor
Datum: 2023-06-09, utgåva 1